

بوستان و ورزشگاه در باغ شازده

محله مجیدیه با نام سلطان عبدالمجید میرزا، ملقب به عین‌الدوله، یکی از شاهزاده‌های قاجاری گره خورده است. این محله در دوره قاجار بیابانی شکل و خارج از شهر بود، باغی سرسبز و بزرگ با چنارهای ۴۰۰ ساله داشت و به باغ شازده معروف بود. آن باغ از بزرگراه رسالت کنونی آغاز می‌شد و تا میدان سرباز ادامه پیدا می‌کرد. در سال ۱۲۸۸ نخستین کارخانه آجوسازی در کشور در این محدوده راه‌اندازی شد. کارخانه درست کنار باغ شازده قرار داشت. چون این محله خارج از تهران بود و زمینش قیمت ناچیزی داشت، کارخانه را در این محدوده ساختند. کارگران کارخانه هم در خانه‌های کاهگلی اطراف باغ شازده که برای سکونت کارگرهای شهرستانی ساخته شده بود، زندگی می‌کردند. آن زمان این خانه به «خانه کارگری» معروف بود. سال ۵۷ هجری با پیروزی انقلاب اسلامی مردم کارخانه آجوسازی را تخریب و شیشه‌های مشروب را به رودخانه ریختند. بعد از این اتفاق کارخانه برای همیشه تعطیل شد. اکنون زمین این کارخانه در اختیار یکی از سازمان‌های نظامی است و بخش دیگر باغ شازده فجری هم که وسعت بسیاری داشت، اکنون به بوستان باصفایی تبدیل و به نام بوستان مجیدیه نامگذاری شده، هرچند که هنوز هم این بخش در میان اهالی محل به باغ شازده مشهور است. همچنین ورزشگاه بزرگ میراسماعیلی هم توسط شهرداری در این بوستان بنا شده که یکی از پاتوق‌های ورزشی اهالی این محدوده به‌شمار می‌رود.

نام قبلی: آجوسازی مجیدیه
نام فعلی: بوستان مجیدیه
منطقه: ۴
نشانی: بزرگراه رسالت، خیابان استاد حسن بنا، بوستان مجیدیه

تماشای تاریخ از دریچه سلول‌های انفرادی

باغ‌موزه قصر تاریخچه‌ای پر فراز و نشیب دارد؛ از دوران قاجار و روزگاری که در این محدوده قصری به نام قصر قاجار وجود داشت تا ساخت زندان قصر در ضلع جنوبی اراضی قصر قاجار در دوران پهلوی. قصر قاجار سال ۱۱۷۶ شمسی در دومین سال سلطنت فتحعلی‌شاه بنا شد اما در دوره پهلوی اول در محدوده جنوبی قصر که در این دوران دیگر به بنایی متروکه تبدیل شده بود، زندانی برای در بند کشیدن فعالان سیاسی مخالف حکومت ساختند.

زندان قصر با ۴ بند، ۳ حیاط و حدود ۵ هزار مترمربع مساحت در سال ۱۳۰۸ با ۱۹۲ اتاق برای زندانیان افتتاح شد. در این زندان که معمار آن نیکولای مارکوف روس بود، مبارزان سیاسی معروفی چون شهید نواب صفوی و بارانش، آیت‌الله طالقانی و... مدتی در بند بودند تا اینکه با افزایش شمار زندانیان سیاسی در دهه ۳۰ ساختمان‌های جدید دیگری به زندان اضافه شد. با پیروزی انقلاب اسلامی ساختمان زندان به محل حبس زندانیان غیرسیاسی - امنیتی تبدیل شد اما در سال ۱۳۸۲ زندان برای همیشه تعطیل و در سالن آمفی‌تئاتر، زورخانه و موزه‌ای که روایتگر تاریخ انقلاب اسلامی و مبارزان انقلابی است به باغ‌موزه قصر تبدیل شد. اکنون فضای سرسبز باغ‌موزه نیز به محلی برای دورهمی اهالی محله‌های اطراف تبدیل شده و در اختیار شهروندان قرار گرفته است.

نام قبلی: زندان قصر
نام فعلی: باغ‌موزه قصر
منطقه: ۷
نشانی: انتهای خیابان مطهری، بعد از تقاطع دکتر شریعتی

توافق با ارتش به نفع مردم

نهضت تبدیل پادگان‌های نظامی داخل شهر تهران به بوستان از پادگان قلعه‌مرغی و ساخت بوستان ولایت شروع شد. بعد از این ماجرا بود که پیشنهاد تبدیل پادگان جی به بوستان و تفرجگاه عمومی مطرح شد. مساحت پادگان جی ۶۱ هکتار است که به نیروهای مسلح تعلق دارد. ۱۲ هکتار از این ۶۱ هکتار داخل طرح اتصال به شاخه غربی بزرگراه یادگار امام (ره) قرار گرفته و ۱۱ هکتار دیگر که ۶۵ درصد آن سهم شهرداری تهران است به سراهای ۷ هفتگانه از جمله ساخت بوستان عمومی و فضای سبز اختصاص داده شده است. توافق بین شهرداری و نهاد‌های مربوطه به طور کامل انجام شده و طرح در مرحله تغییر کاربری قرار دارد.

واقعیت ماجرا این است که پادگان‌های نظامی ۵ درصد مساحت پایتخت را در بر گرفته‌اند و مدیران شهری می‌خواهند بخش‌های بلااستفاده پادگان‌های نظامی را به عنوان مراکز فرهنگی یا بوستان عمومی در اختیار مردم قرار بدهند. پیشنهاد تبدیل بخشی از پادگان ۰۶ هم به بوستان ارتش بر اساس چنین ایده‌ای مطرح شده تا محله پاسداران که سرانه فضای سبز کمی دارد صاحب یکی از بزرگ‌ترین بوستان‌های تهران شود. اگر این اتفاق رخ بدهد، یکی دیگر از پادگان‌های نظامی تهران به بوستان تبدیل خواهد شد.

نام قبلی: پادگان جی
نام فعلی: بوستان دوستدار کودک
منطقه: ۹
نشانی: خیابان ۳۰ متری جی

